

ZORI ZINOI

Cotidian de opinie și informație al Văii Jiului

ANUL II, NR. 179

JOI, 17 OCTOMBRIE 1991

1 PAGINI — 5 LEI

Ripostă fermă șovinismului maghiar!

Ofensiva propagandistică șovină a maghiarismului, la care sîntem martori în ultimul timp, a culminat cu o nouă găselniță — lansarea din laboratoarele U.D.M.R. a ideii organizării unui „referendum” pe tema autonomiei județelor Harghita și Covasna, în cursul acestei luni. Iată, deci, că se confirmă adevărul existenței unei minorități agresive, în rîndul minorității maghiare care caută pe toate căile să provoace vrajbă și să dezmembreze țara. Momentul politic e bine ales. Pe plan intern, țara e amenințată de inflație și criză economică. În Iugoslavia e război civil. Vecinii de la răsărit se confruntă, la rîndul lor, cu dificultăți greu de depășit. În aceste condiții, se pare că tot răul pe care caută să ni-l facă unii dintre minoritarii șovini e spre binele țării. În mod paradoxal, intenția organizării „referendumului”, în loc să ne dezbină, ne-a unit naționaliștii. Luni dimineața, în Camera Deputaților și în Senat a fost introdusă pe ordinea de zi, extraordinară, noua găselniță a iredențiștilor. Deputații și senatorii care s-au înscris la cuvînt au condamnat cu fermitate intenția de sfîrtecere a trupului țării. Parlamentarii care reprezintă UDMR nu și-au exprimat cu claritate punctul de vedere. Pozi-

ția lor ambiguă nu poate fi clasificată decît neloială. De-a lungul lunilor de cînd este prezent acest partid în Senat și în Camera Deputaților, reprezentanții săi au căutat să profite de toleranța specifică românilor, pentru a promova idei antinaționale. În numele democrației, el au încercat să introducă în proiectul Constituției României teza că România nu e stat național unitar. N-au reușit, spre lauda aleșilor noștri din cele două camere legislative. Cu prilejul dezbaterilor diferitelor proiecte de legi, deputații și senatorii UDMR au avut unele contribuții pozitive, pe linia promovării conceptelor democrației, dar au manifestat și repetate încercări neîntinse de a strecura prevederi care să favorizeze minoritatea maghiară. Pe plan politic, UDMR a dat dovadă însă, cu consecvență de intoleranță. Îndeosebi față de PUNR și Partidul România Mare, de parcă astfel de formațiuni politice n-ar avea loc sub soarele democrației alături de alte partide. Or, intoleranța este una din caracteristicile esențiale ale partidelor totalitare! Nu este de mirare că unii parlamentari au cerut să fie revizuită prevederea privind organizarea partidelor după criteriul etnice. Ce fel de partid este acela care nu se sprijină pe o

doctrină politică, ci pe criteriul etnice? Faptele care pun în evidență activitatea de pînă acum a UDMR demonstrează cu prisosință manifestări șovine, lipsă de loialitate față de România. Pastorul reformat Laszlo Tokeș, ridicat la rangul de episcop și președinte de onoare al UDMR denigrează nepedepsit România peste hotare susținînd că în țara noastră nu există democrație, ci un „genocid” împotriva minorității maghiare. Alți lideri ai UDMR au prezentat, cu diferite prilejuri, în mod deformat și neloial, realitățile politice și sociale din țara noastră. Cu ce scop? Faptele se leagă și scot la iveală, treptat, adevărul. De la mistificarea devenită celebră a cazului Cofariu, pînă la recenta încercare a unui parlamentar udmerist de a introduce în proiectul de constituție o prevedere privind autonomia unor etnii minoritare de pe teritoriul României. În spatele acestor fapte nu se află toți minoritarii etnici maghiari, ci doar o parte a lor care își dezvăluie, treptat, șovinismul, ascuns sub faldurile democrației. Iar șovinismului, de orice fel trebuie să i se dea o ripostă fermă. Tocmai în numele democrației!

Viorel STRAUȚ

Componenta noului Guvern al României

Theodor STOLOJAN — prim ministru;
Adrian NĂSTASE — ministrul afacerilor externe;
General locotenent Nicolae SPIROIU — ministrul apărării naționale;
Mircea IONESCU-QUINTUS — ministrul justiției;
Victor BABIUC — ministru de interne;
George DANIELESCU — ministrul economiei și finanțelor;
Mircea Dan POPESCU — ministrul muncii și protecției sociale;
Constantin FOTA — ministrul comerțului și turismului;
Dan CONSTANTINESCU — ministrul industriei;
Petre MARCULESCU — ministrul agriculturii și alimentației;
Traian BAȘESCU — ministrul transporturilor;
Andrei CHIRICĂ — ministrul comunicațiilor;
Marcian BLEAHU — ministrul mediului;
Mihai GOLU — ministrul învățămîntului și științei;
Ludovic SPIES — ministrul culturii;
Mircea MAIORESCU — ministrul sănătății;
Ioan MOLDOVAN — ministrul tineretului și sportului;
Florian BERCEA — ministrul bugetului veniturilor statului și controlului activității financiare;
Ion Aurel STOICA — ministru pentru relațiile cu Parlamentul;
Emil TOCACS — ministru secretar de stat în Ministerul Învățămîntului și Științei.

Crimă odioasă

În seara zilei de 14 octombrie, pe strada Viitorului din Lupeni, s-a înregistrat o crimă odioasă. Victima — un copil de un an și 4 luni, Popa George. Criminalul — Nichifor Petrică, salariat al E.M. Bărbăteni, de 21 de ani, originar din Iași, fără forme legale în Lupeni — a fost concubinul mamei copilului, Popa Anișoara, cu care a conviețuit. După cum aflăm de la com-partmentul judiciar al Poliției din Lupeni, în ziua crimei, după ce a venit de la lucru, criminalul a avut poftă de băutură. A plecat în oraș să bea, luînd cu el și copilul. A bătut în oraș, apoi la un prieten acasă. Plecînd sub influența alcoolului, pe scă-

rile blocului l-au apucat furiile Motivul — a plîns copilul. A plîns... încît l-a scos din mînți. Așa i-a venit ideea criminală, dacă nu cumva, planul diabolic a fost dinainte gîndit. Dar, ceea ce a făptuit criminalul, întrece orice închipuire: a lovit copilul cu pumnii, l-a strins de gît, ca apoi să-l apuce de picioare și să-l lovească cu capul de beton. Aceasta în fața scării, la ieșirea din bloc, fapta lui abominabilă avînd și martori.

Diagnosticul decesului — fractură craniană și ruptură de ficat. Criminalul a fost arestat și se află în cercetarea Procuraturii județene.

BACALAUREAT 1992

Iată că Ministerul Învățămîntului și Științei, pentru a preveni prăpădul de la bacalaureatul din acest an, anunță de acum pe liceeni, în primul rînd elevii din clasele a XII-a sau a XIII-a, ce îi așteaptă la vară. Examenul de bacalaureat în 1992 se va susține numai într-o sesiune. Vor fi susținute 4 probe. Limba și literatura română (seris și oral) este probă obligatorie și pentru tinerii din mino-

ritățile naționale. Nota minimă, la fiecare probă, este cinci iar nota minimă pentru obținerea examenului de bacalaureat este 6 (șase).

Pentru a promova bacalaureatul — care devine exigent, îndemnînd elevii să învețe cu mai multă trageră de inimă — tinerii se vor putea prezenta de trei ori, examenul fiind organizat în licee stabilite pe zone.

Nu vă încercați în omul care găsește că totul e bine, în omul care găsește că totul e rău și încă mai puțin în omul care este indiferent la toate.

JOHANN KASPAR LAVATER

Sport SPORT Sport

Patru victorii ale speranțelor

● Laboratorul „rece” al clubului Jiul produce și prelucerează, pe zgură, pe ploaie și pe iarba gazonului II, în anonimatul speranței, material uman cu chip de talent, zimbitor și curat, ce constituie viitorul fotbalului în acest colț de țară, cu o tradiție ce începe de prin 1919. ● La Juniorii republicani, Dosan a mai adus o victorie în dauna echipei Gaz Metan Mediaș, învingînd cu 2—1 și ocupînd un onorabil loc 3. De aici vor pleca pentru... A cîit de curlînd Repede, Frumoca, Anghel sau... ● Cadeții lui Grecu au învins simbătă la Vulcan, cu 14—2, conducînd în clasament, fără înfrîngere. ● Juniorii II au învins frumos cu 1—0, tot la Vulcan mărșăluind victorioși în fața colegilor municipali, meci de meci, cu ambiții ce, în primul rînd, sînt ale antrenorului. ● Juniorii III cu 13—0 la activ, cu Aurel Buză pe banca conducerii tehnice sînt și ei în fruntea clasamentului, cu o mîndrie personală ce nu poate fi tradusă decît printr-un formidabil atașament față de culorile speranței.

După victorie în deplasare, înfrîngere acasă

Universitatea Petroșani a obținut prima victorie, jucînd excelent la Oradea, în compania fostei divizionare A, Ind. U. Oradea și ea retrogradată, dar „întărită” cu încă 4 titulari tot de A, cu 3—0, unde „Lupu et company” au lăsat tracul și au trecut la joc. A fost o mare satisfacție „feminină” și o speranță pentru înfrîngerea ce urma acasă cu „Clepsidra” Cluj. După un 0—0 la pauză, gheața a fost spartă de elușene, în min. 45, cînd Ramona Szabo deschide scorul. Va fi 1—1 în min. 46, gol al talentatei Mioara Lupu. Din nou conduce oaspetele, 2—1

în min. 52, Livia Bota, 3—1 în min. 58, aceeași Szabo și 3—2 în min. 65, gol Marioara Tocar, de la 25 m direct în vînt.

A fost un joc al neșanselor, pentru că echilibrul s-a păstrat mereu, dar s-au plătit greșelile individuale și mai ales cele din apărare, unde echipa nu „înclide” bine culoarele de gol. Supărarea este mereu „construcționată” de marcea pasiune a soților Vișan, care știu că o echipă se „face” din victorii și înfrîngeri și o tradiție se creează și apoi se păstrează. Urmează un joc greu în deplasare. Dar ce este țigori în fotbal!

Vom fi la Budapesta!

Ne face plăcere, să informăm de pe acum opinia sportivă, cu o știre ce confirmă clasa individuală a sportivului Leontin Pop, component al echipei de popice Minerul Vulcan.

În perioada 2—3 noiembrie, la Budapesta, va avea loc turneul Campionilor Masters unde vice-campionul național, la individual, de anul trecut va reprezenta România în cea mai prestigioasă competiție internațională.

Așadar, echipa pregătită de prof. Valeriu Pișcoi — Minerul Vulcan, va avea primul ei reprezentant într-o competiție de asemenea anvergură. Succes de pe acum! (D.N.)

OPINII PE O TEMA MAJORA

N-am crezut că misiunea de a opera o sinteză a materialului epistolar, sosit pe adresa redacției, după evenimentele din septembrie, poate fi atât de dificilă. Acum după ce am citit și răscolit cu atenție încordată la maximum (unii oameni au un mod de a scrie foarte personal, încât stai uneori minute-n șir și te întrebă ce s-ar vrea cuvântul ăla, care nu se lasă citit) „miile de scrisori”, cum ar spune prezentatorul unei emisiuni TV care nu se prea bucură de largă „audiență”, acum, când pagina albă mă provoacă, înainte de a mă fi exprimat, fără minie și fără părtinire, solicită asentimentul dv. pentru o revendicare — sporul de pericolozitate. O să vedeți de ce...

În primul rând toate scrisorile sînt incendiare. Eu n-am făcut armata la pompieri, n-am costum ignifug și sînt pus să mă joc cu focul, pe seceta asta! Dacă apare o scînteie de undeva? E un pericol real, nu? Am dreptate să cer să nu se atingă nimeni de sporul meu? Am, atunci să fie sporul neimpozabil!

În al doilea rând, nu există scrisori pro. Sînt cu de vină? Nu! Da, mă întreb, minerul, cîlit în luptele „cu dușmanul”, la București, crede? Dați-mi voie să am îndoieli serioase. Și-atunci, ce mă fac? Între altele contre eu trebuie să fiu... (nu pronunț cuvîntul, că a fost pe-aici o gazetă cu numele ăsta, care a promis că-și revine, dar nu și-a mai revenit), să fiu nici de dreapta, nici de stînga — adică tot eu la mijloc?! Ei, bine, în acest caz cer cu insistență ca sporul meu să fie mai mare, mult mai mare și mai mare, tot mai mare!...

Nu, Mai bine nu mai cer nimic. Că au mai cerut unii și, ca urmare, „piinea și mai neagră se făcu”... Și-apoi, Mîntuitorul însuși a spus: „Mai ferice e să dai, decît să primești (axiomă verificată de orice miner de bună-credință, care a avut de-a face cu „cutierii”). Deci, să trecem la fapte.

Am vrut să încep cu o scrisoare primită de la Craiova, dar mi-am amintit banul ăla cu așchia care a ocolit, a ocolit și, pînă la urmă, tot acolo a nimerit. De ce să ne ascundem după de-

get? „Avem și noi faliții noștri!” Iată, din Petroșani, ne scrie domnul Mihai Tărnăveanu: „Am rămas stupefiat cînd am văzut cum au ajuns-o parte masivă din minierii Văii Jiului la București, să terfelească prin noroi și murdării o meserie nobilă ca aceea de miner, lăsîndu-se manipulați de niște trădători de neam și țară de la PNTcd, PAC și, de ce n-am spune-o, chiar de spurcații de comuniști, care își dau mina cu oricine, numai rău să facă. În ce privește PNTcd, treaba a fost vizibilă, altfel ce au căutat minierii la Congresul lor? Să le dea raportul?”

Păcat că s-a uitat că la 5 august 1929, la Lupeni, s-a tras în mineri, nici astăzi nu se știe precis numărul morților de atunci, iar acum, manevrați de... Miron Cosma, au lovit cu topoare, bite, lanțuri și pietre pe tinerii militari care își îndeplineau misiunea de apărare a obiectivelor democratice... Să le fie rușine lor și porcilor care stau în umbră și manipulează. Din cauza lor s-au pierdut vieți omenești, au fost sute de răniți și pagube materiale de zece de milioane de lei pe care, pînă la urmă, le plătește tot poporul... Noi am înființat un tribunal al nostru și așteptăm să vedem ce măsuri va lua conducerea României împotriva celor care ați lovit și, dacă va fi cazul, vă vom judeca noi după legile voievodului Vlad Tepeș și ne vom scăpa de voi că, și așa, cit cărbune dați voi, îl putem da noi, cu pensio-narii, femeile și copiii... Așa să ne-ajute Dumnezeu!”

Fac precizarea că scrisorile nu sînt publicate integral, dar în ceea ce s-a publicat nu s-au făcut modificări de fond. Totodată menționez că redacția noastră nu subscrie acestor puncte de vedere, care aparțin corespondenților noștri, nu le neagă, nu le comentează, doar le prezintă.

Pe locul doi a căzut un miner de la Valea de Brazi: „Să nu mai luați apărarea acestor bestii, care se dau mineri, cu astfel or să vină cu topoarele și tîrnăcoapele să ne omoare în casă, pentru drepturi bănești pe care nu le merită. Și eu luerez în mină, nu de un an doi, ca aceste lichele, care întrebă doar de drepturi, dar pe nici unul nu l-am auzit

tanțat de Europa și de reforma economică, de statul de drept și de leagănul civilizației. Politicianismul scîrbos, renăscut în vine pe care le credem fără sînge, aplaudă pe față atacul minerilor, fără a sta o clipă spre a socoti că miune, minaiți și ci de

nevoi la fel de apăsătoare sau plătiți și lingușiți de nu știu ce forțe oculte (le va dibui vreodată cineva și le va spune pe nume?) ar putea năvăli asupra Bucureștilor siderurgicilor din Galați sau Călărași, docherii Constanței sau țărani căzuți pradă abuzurilor practicate de un mare număr de comisiți desemnați să aplice Legea fondului funciar.

Domnul Miron Cosma, fruntaș al plăților oarbe, minte fără să-i crape obrazul de rușine cînd spune că minerilor care au cerut să vorbească cu primul ministru în stradă (de ce nu la biră?) li s-a răspuns cu petarde”. (FANUS NEAGU, în „Pura”, nr. 77)

MINERIADA

(EPISODUL II)

MINERUL (DE ONOARE)

A DAT,

MINERUL

(DE BINE)

A LUAT,

MINERUL

(CINSTIT)

FIE

LĂUDAT!

să spună ce a muncit pentru banii pe care-i primește”. Trec peste afirmațiile care s-au făcut și în scrisoarea anterioară citată, direct la întrebări: „de ce lichelele s-au urcat în basculante (dinspre Lonea venea) și strigau „Jos Iliescu”, „Jos Combinatul”, „Sus Rațiu”? Ce au cu personalul tehnic acești indivizi care, în majoritate, n-au reușit să-și facă nici școala generală, cu toate înlesnirile regimului comunist? Dacă unui n-au dreptul la o cafea, ei de ce își duc mîncare în mină, după ce au luat masa la cantină? La Valea de Brazi, pe 23 septembrie la sch. II, s-a pus pază la puț, să nu intre nimeni. O parte din oameni și-au dus lampa și masca în dulap și au plecat acasă să stea, alții au plecat cu mașinile spre Vulcan. Seara au venit și au predat lămpile și măștile, au avut post și așa s-a încheiat ziua de muncă...”

George Cernăuțeanu, „cetățean al orașului Craiova, care de 36 de ani a lucrat și lucrează în construcții, pe șantiere”, declară: „Am lucrat 12 și chiar 14 ore pe zi și nu totdeauna s-au putut plăti aceste ore, dar niciodată nu s-a folosit bita, ciomagul, ranga, piatra, lanțul, toporul, pentru a se face dreptate. Am înțeles, ome-nește, ce se poate și ce nu. În iunie '90, cînd a fost la București, am fost printre puțînii care v-am apreciat curajul. Acum ați împins țara spre nenorocire... Numai în gara Craiova pagubele sînt de aproape un milion. Cine le suportă? Eu știu că munca dv. este grea și periculoasă și că sînt multe neazuri, însă problemele nu se rezolvă așa cum procedați. Credeți că noui guvern va rezolva toate greutățile pe care le aveți? Cine a reușit să vă cumpere, ca să faceți ceea ce ați făcut? Să nu credeți că acei dintre dv. care au provocat pagube de milioane nu vor răspunde în fața legii! Dacă vreți ca acest popor să vă iubească și să vă slămeze, schimbați-vă atitudinea și nu mai folosiți violența. Vă doresc mult succes în activitatea dv. productivă și vă zic „Noroc bun!”. Sper ca răspunsul dv. să fie dat prin ziarul nostru local „Cuvîntul libertății”, str. Olteț nr. 8, Craiova — Dolj, cod 1100”.

Inchei, din motive de spațiu, cu opinia unui „mare grup de mineri cinstiți din Valea Jiului” care scriu „în numele marii majorități a minerilor din Valea Jiului, a oamenilor cinstiți de pe aceste meleaguri, în legătură cu Miron Cosma care, cu premeditare și sînge rece a adus poporului român pagube incalculabile și a reușit să facă de rîs și să păteze obrazul și onoarea noastră a minerilor. Va trebui să răspundă, prin intermediul ziarului, la câteva întrebări ale noastre, cel mințit și manipulat în tragicele evenimente din 24—28 septembrie 1991: de ce a mobilizat minierii spre București din moment ce toate cererile și revendicările erau satisfăcute? De ce a dat mîna loeă și nu a ponderat manifestările huliganice ale unui grup restrîns de mineri, care au făcut ravagii pe traseul Petroșani — București? Dacă se ducea pentru tratative cu Guvernul, de ce a permis înarmarea lor cu rîngi, lanțuri, pari etc? Cum și-a putut închipui, acest Cosma, că poate trata cu primul ministru pe caldarîm, sub amenințarea armelor enumerate mai sus și a sticlelor incendiare? Își aduce aminte că la întrunirea de la Lupeni s-a exprimat așa: „Mergem la București să schimbăm guvernul”? Acestea erau gîndurile lui pașnice, pentru tratative? Recunoaște că de mult timp întrefine relații ascunse cu Alianța Civică, cu PNTcd și că în urmă de 2—3 săptămîni a avut întîlniri pentru aranjamente cu Doina Cornea? Ce-a căutat la Congresul PNTcd din moment ce declarase sus și tare că nu va pactiza cu nici un partid sau formațiune politică? Unde a fost cele 3—5 ore, timp în care a dispărut dintre mineri, fiind căutat la un telefon fantomă? Este el oare justițiarul acestei țări? De ce nu și-a respectat cuvîntul dat președintelui țării?”

La atîtea întrebări nu incap îndoială că va fi și un răspuns. În momentul cînd vom intra în posesia lui, îl vom da publicității.

Ștefan CIMPOI

Lider, un criminal?

„Liderul lor, minerul fruntaș între fruntași, Miron Cosma, care purta pe suflet o crima (cam așa cred că se numește o-morirea cu automobilul a unei tinere femei ce mergea pașnic pe marginea drumului) a mai îngrămădit în conștiință încă doi morți și vaietele a vreo două sute de răniți. Sînt jertfe nepri-mite nici măcar de un zeu păgîn, și Miron Cosma trebuie să răspundă de ele în fața justiției, iar Procuratura este datoare să dea curs cercetării tuturor celor ce-au instigat la violență și distrugere, și decopoltrivă celor ce-au comis crimele. Asta l-ar aduce cit de cit în puținele-i minți și pe un rege corb dînd ocoale pe deasupra Transilvaniei, ar stîrpi anarhia și l-ar lecui poate pentru totdeauna pe toți cei ce, de la stînga la dreapta și de la dreapta la stînga, trecînd și prin centru, se sînt scărpinat la mînișe de faptul că minierii ne-au dat, a patra oară, pe răzătoare, ne-au tă-

Miron Cosma — cartuș pe țevă

„În ziua de 26 septembrie la Televiziunea Română s-a pre-

tre care unul pe țevă. Din cît se cunoaște la această oră, Miron Cosma nu a posedat și nu posedă permis de port-armă, el afirmînd că a primit respectul pistol de la cineva”.

(Din ziarul „Libertatea” nr. 545)

DE PRIN PRESĂ ADUNATE

zentat liderul sindical al minerilor din Valea Jiului, Miron Cosma, însoțit de o gardă de corp formată din cinci ortaci înarmați cu topoare. Înainte de a intra în studio, pentru înregistrarea unei convorbiri, în prezența mai multor persoane, între care se aflau un cetățean american și un lider de partid autohton, Cosma a solicitat să vină cineva din corpul de pază al televiziunii, pentru a preda revolverul pe care-l avea asupra lui. Era un pistol mare, se pare „Carpați”, cu șase cartușe, din-

Guvernul — parte vătămată

De câteva zile, o comisie inventariază pagubele produse în Palatul Victoriei pe timpul asediului din 25 septembrie. Menționînd că lucrările comisiei se vor încheia către sfîrșitul lunii, vă prezentăm câteva date preliminare ale dezastrului: cheltuieli pentru repararea sau înlocuirea geamurilor, ușilor și grilelor — 9 000 000 lei; curățirea covoarelor și perdelelor — 700 000 lei; repararea centralei telefonice (unde au ar- cîji-

va metri de cablu conținînd 1400 circuite) — 1 500 000 lei; înlocuirea sau repararea mobilierului — 1 800 000 lei etc. Incendiile iscate de cocktailurile Molotov au distrus generatorul de curent electric (grup electrogen IRED) — 8 000 000 lei, depozitul de rechizite și o parte a arhivei pterevoluționare... Impreună cu alte stricăciuni, pagubele aduse de cea de-a patra minieriadă numai în Palatul Victoriei sînt estimate la 28 milioane lei. (ADEVĂRUL, nr. 509)

Omul „minerit” în scaunul pregătit

Probabil că mult s-a mai frămîntat dl. Adrian Severin pînă a decît cum și unde să se pună în slujba țării. Cu calitățile sale de diplomat, a reușit să convingă conducerea FSN că ar fi util în scaunul proaspăt eliberat al Agenției Naționale de Privatizare, domnia sa fiind, după cum se știe, un AS în ale reformei. Ce ne facem însă dacă agenția s-a numită se va dovedi a fi o popînicră de prim-ministri? (ADEVĂRUL, nr. 509)

E. M. Valea de Brazi — reeditarea legendei păsării Phoenix

Directorul a zis: găsiți omul!

Pe la începutul anului, EM Valea de Brazi era o mină moartă. Cu un picior în groapă. Cele 200—300 tone de cărbune extrase zilnic nici nu se puteau numi producție. Mare parte dintre angajați începuseră deja să se gândească la ziua de mâine. Să-și caute de lucru în alte părți. Mina care, în 1985, fusese deschisă în sunet de surle și trîmbițe, fiind denumită cea mai tinăra întreprindere minieră din Valea Jiului, era la un pas de faliment. Și acesta era cît pe ce să se petreacă dacă nu se administra la timp punga de oxigen care să-i redea viața: schimbarea conducerii și, mai ales, a stilului de lucru al acesteia.

Domnul Iosif Bocan, directorul exploatării, nu a dorit să ne spună prea multe despre domnia sa. A amintit doar faptul că, la început, cînd a venit la Valea de Brazi, a adunat oamenii și i-a întrebat dacă vor într-adevăr ca mina să dăinuiească. Firește că n-a fost nici unul care să zică nu. Toți vroiau să ia un ban ca lumea, să aibă ce duce acasă. Dar pentru asta trebuia pus osul la treabă, le-a precizat directorul.

Au trecut citeva luni. Stilul noii echipe de conducere — „stil capitalist, domnule, muncești, ai, nu muncești, nu ai” — a început să dea primele roade. Producția a crescut de patru ori. Cifrele o consemnează în limbajul specific: 119 la sută realizare a sarcinilor în august și 118 la sută în septembrie. Producția programată în prima decadă a lunii în curs a fost deja depășită cu 23 de procente.

Interesant de relevant este modul în care s-a ajuns aici. Formula e simplă: s-au aplicat alte principii în organizarea activității de la toate

palierelor minei. Numărul personalului TESA a fost redus cu aproape patruzeci de persoane. Cu alte cuvinte s-a renunțat la cei care doar plimbau hîrtiile dintr-un birou în altul. Următorul vizat a fost compartimentul de investiții. De la patru brigăzi active cite existau în acest sector s-a ajuns, în prezent, la 14 brigăzi. Evident, și realizările au crescut. De patru ori. Cea mai spectaculoasă realizare este punerea în funcțiune — cu șase luni mai devreme decît era programată — a orizontului 300, care nu puțin cred că este cel mai frumos din țară. Pînă mai ieri, evacuarea cărbunelui se făcea de la orizontul 300 la orizontul 400 și pînă la silozul schipului. În momentul de față, prin finalizarea silozului de 350 de tone dintre aceste orizonturi, s-a găsit soluția pentru eliminarea strangulării fluxului de transport.

Sufiul noului a trecut și prin sectoarele de producție. Au fost constituite încă șase brigăzi de pregătire în vederea urgentării punerii în funcțiune a două abataje pe front lung, în partea estică a minei. Lucrările vizează stratele 17—18, iar exploatarea acestora în două felii va constitui o premieră în Valea Jiului. „Mina va fi pusă la punct pentru zece ani, a mai spus dl. director Bocan. Chiar dacă va dori cineva să o închidă, nu va putea. Pentru că ea va lucra cu profit. Dar știți ce zice eu. Mergeți oriunde, în subteran, la suprafață, întrebați pe oricine ce crede despre mină, despre conducere și scrieți așa cum zic ei. Vă rog, fiți cît se poate de obiectivi. Găsiți omul ăla care să spună că nu-i place la Valea de Brazi!”

...ȘI LA SUPRAFAȚĂ

La sectorul I, în biroul inginerului Ștefan Belenyesei, îl cunoaștem pe brigadierul Vasile Gavriiloaie. Tinăr. Are 28 de ani. Este numărul doi în sector după Fazekas Ferenc, fost la EM Pașoeni, actualmente pensionar și șef de brigadă la Valea de Brazi. Specialist de clasă în complexe mecanizate de mare înălțime CMA 25 H. Feri bacs și Vasile sînt pilonii sectorului I care dă 75 la sută din producția minei.

Tinăr, tinăr Vasileică, dar li dau ascultare cincizeci de oameni. Ațiția numără formația pe care o conduce din martie anul acesta. Pensionari și activi. „Am opt pensionari în brigadă. M-ajută foarte mult. Îmi dau siguranță în lucru. Vă spun drept, nu contez pe unu' activ cum mă bazez pe un pensionar. Aștia tineri se mai îmbată, nu vin la lucru, pe cînd cu pensionarii e altă treabă... Am avut divergențe chiar și cu șeful de sector, dar toate astea au fost spre bine. Sintem sprijiniți de conducere. Directorul, ce să zic, e un om și jumătate... Pe vremea lui Rusan

(Gavriiloaie a fost șef de schimb la acest brigadier — n.n.), abatajul era un chin. Panoul n-a fost pregătit corespunzător. De-aia și făceam viteze mici, cam trei ml pe lună. Nici condițiile de zăcămint n-au fost bune — acoperiș friabil, vatră moale. Panoul 3 Sud îl pregătim ca la carte. Cu multă chibzuință. Nu ne presează nimeni, avem timp și am învățat din greșelile trecutului. Vitezele ce le-om face acolo? Om vedea cît or fi. În nici un caz de doi metri liniari... Vă spun drept că de salarii oamenii is mulțumiți. Aveți cuvîntul meu că Valea de Brazi se va ridica și va fi prima. Chiar eu, să spun drept, la începutul anului mă așteptam să ne spună, gata, băieți, aici ne oprim, la revedere! N-a fost însă să fie așa. Sint mulțumit că avem garanția viitorului. Păi, judecați și dumneavoastră: de la „K” de 0,6 s-a ajuns la „K”-uri de 1,2—1,3. Nu-mi vine să cred. Înainte n-am apucaseră să-mi fac casă la Neamț. Ziceam că n-o să am cu ce-o să termin. Acum o continui!”

■ Programele de producție sînt analizate din două în două săptămîni în cadrul consiliului director, luîndu-se măsuri pentru etapa imediat următoare.

CĂUTĂM ÎN SUBTERAN...

Sintem la orizontul 400. Galeria pe care pășim este amenajată ca la carte. Se vede să-i lucratură de meseriași. Nu departe de rampa schipului se află o magazie cu scule și piese de schimb. Amenajată și dată în folosință de vreo două-trei luni. Nicolae Dragnea, magaziner în schimb I, ne face semn să intrăm. „Avem, taică, de toate cele aici. Ia uitați cite piese am dat numai astăzi de dimineață. Nu se mai iese pe puț pentru orice. Facem necesarul, îi dăm la magazia centrală și ăia de acolo ne trimit. E adevărat, mai sînt probleme în aprovizionare cu unele uleiuri, cabluri electrice, culie, da' asta e lipsă cam peste tot”.

Pe galeria de cap a panoului din blocul VII sintem nevoiți să facem loc, după fiecare doi pași, celor care transportă materialele. Atenți cu menținerea echilibrului pe cremalieră, de-abia vedem pe unde mergem. Profităm de o pauză între încercările de pornire a transportorului TR7 și discutăm cu doi tineri. Amîndoi sint vagonetari. Condurachi Mihai e la mină de un an și jumătate, iar colegul său Dulgheru Ion, de trei ani. „Față de anul trecut, e altceva, îmi dă cu părerea Condurachi. Mina merge spre bine. Ar fi și mai bine dacă toți ar pune osul. Cu salariile sintem mulțumiți și cred că vom fi și mai mulțumiți... „Mai rău e la căminul II la care stăm, intervine Ion Dulgheru. Nu-i apă, iar lumina e cît să-ți scoți ochii. Încalzirea o facem cu reșoul...”

După cîtva metri, la intersecția abatajului, dăm peste șeful de brigadă Ilie Amărăniței. Pe dumnealui căștile albe nu-i mai impresionează. A văzut altele la viața lui. Li spunem că sintem de la ziar și că vrem să stăm un pic de vorbă. „Ce să vă zic eu acum? Abatajul meu merge destul de prost. E carleră, nu e cărbune. Încă zece metri de ael încolo și scap de pîtră. Cu noua e o nădădăde și e mîmpac bine. Și cu șefu' de

sector, și cu directoru'. N-am probleme. Să spun drept, la Urzicani m-am mai înțeles bine cu Stoica. Dar nu ca și cu Bocan”. Pentru cine nu știe trebuie spus că, de cinci ani, nea Ilie e la pensie. După ce o viață întreaga „a tras”, pe complexele de la Urzicani, pe care a făcut și 30 de tone pe post. „Ar merge și-acuma, dacă n-ar fi pîtră. La uitați-vă! Secțiile sint la locul lor. Combina o ținem de expoziție, dar li va veni și dinșei rîndul. Să veniți în februarie. Acum mergem cu pușcare... La ciștia metri de noi, cel care minuia ciocanul de abataj se plîngea că n-are presiune de aer. „Eh, toate perfecte n-or fi niciodată, zice nea Ilie. Poate că nici el nu prea are chef de lucru ș-atunci trebuie să dea și el vina pe ceva. E bine că conducerea ne-înțelege destul de bine. Eu am o sută în brigadă. 4—5 pe schimb sint pensionari. Restul tineret. Mă iubește ăștia. Eu li mai dau dracu’, e mă injură. C-așa-i la mină. Mai vin și ei obosiți, că-s tineri și umbli după femei. Da'-s băieți buni. Merge, Tuțule?... Il căutăm cu privirea pe cel căruia i s-a adresat. Aflăm că se numește Tuțu Eugen, e șef de schimb la Amărăniței, are 29 de ani și că-i bunat bun. În timp ce noi îl descoperim pe șeful de brigadă, el bătea găurile pentru pușcare. „Eu l-am gămurat, ne lămurește nea Ilie. De cinci ani e cu mine. Il las proprietar aici. De-aia îl și oert toată ziua... Face o pauză și aduce vorba tot la abataj. Asta-i chestia care-i doare. „Păi cum să nu ma doară? De 20 de metri venim în pîtră. Nu zic, oamenii muncesc, dar nu pot să le iau capul. Vă mai spun o vorbă: asta o să fie principala capacitate de la Valea de Brazi. Asta o să țină mina”.

Urcăm planul inclinat de transport. Ne întretăiem drumul cu lîmpașe care se îndreaptă în direcția din care venim noi. Sint cel din schimbul doi. O chestie pe care o observi imediat: nici

unul nu merge cu mina goală la locul de muncă. Solo sau în doi, poartă „la epolet” cite un buștean. De la locul de depozitare și pînă unde va fi folosit lemnul pentru armarea provizorie, traseul măsoară cam 160 m. Acum lemn este suficient. Au fost însă momente cînd a trebuit să se meargă cu împrumutatul de la alte exploatări. La capătul planului, facem un time-out. Electricianul Gheorghe Dragomir, pe care-l interpelăm, nu era prea dispus la dialog. „De ce nu-l întrebați pe șeful de echipă? Cabluri, asta n-avem. Cu noua conducere is mulțumit. Se vede diferența între vechea și actuala conducere”. Ostafie Nicolae, șef echipă la mecanici, pare la început și mai rezervat: „Da, merge binisor acum”. Ezită, apoi adaugă: „Cred că s-ar putea merge și mai bine”. Inginerul Florea, care tocmai a apărut venind și el de pe planul inclinat, dă să-l încurajeze: „Spune și tu că la Costel privatizatu' băutura-i cam scumpă”. Toți din jur rid.

La schip, domnul inginer Ioan Conea, adjunctul de la acra], ne zorește. Vrea să ajungă cît mai repede la suprafață. E la șnt de noaptea trecută și acum trebuie să aducă un artificier. „Mina asta mi-a dat TBC — unu' la mină. Doi la mină: acum merge. De cînd e domnul Bocan, oamenii își dau interesul. Totul este banul. Dacă muncești, iese. Înainte era ceva incert. Nu știai dacă ies sau nu banii. Cînd s-u deschis mina asta, a fost o fugă după cărbune. S-a deschis cu ingineri stagiați și cu pensionari. De-abia în '89 trebuia să se ajungă, normal, la producție. Cum s-a lucrat, atunci, ierțați-mă, mina a fost adusă cu fundul în sus”.

Ajungem la suprafață. La rampa puțului așteptau cîtiva oameni de la transport. Băieți tineri, în mare parte. Salariile? Mulțumiți. Probleme cu transportul? Să vedem ce-o fi la lurnă.

Sindicatul să fie imparțial!

Viorel Iacob, supraveghetor în sectorul de transport, are și dumnealui o problemă. A auzit că sintem de la ziar și ar vrea să pună o întrebare: de ce măsurătorii de gaze și supraveghetorii nu pot să treacă mai sus de categoria a III-a? A întrebat și pe la birouri, i s-a arătat o hîrtie cum că așa este, dar nimeni nu l-a lamurit cine a decis asta. I-am răspuns că nici noi nu prea le-avem cu astea, că nu sintem bancă de date, dar uite, aici e domnul Ioan Văduva, de la sindicatul liber din exploatare și dînsul se va interesa. D-lui Văduva nu-i este străină chestiunea în cauză, dovadă că s-au mai plîns și alții înaintea d-lui Iacob. Promite că o să meargă și pe la alte mine, o să vadă cum au rezolvat ceilalți problema respectivă și o să-i comunice rezultatul. „Sindicatul nostru s-a implicat în probleme sociale care, acum, pur și simplu ne depășesc, ne spune dl. Văduva. Astea sint: locuințele și butelăile. Cu butelăile să vedem ce se va rezolva după acceptarea revendicărilor de la grevă. Cu noua conducere colaborăm bine. Asta nu înseamnă că nu sintem în continuare ai oamenilor. S-au făcut încălcări, să le spun așa, ale drepturilor oamenilor. Au fost desfaceri abuzive ale contractelor de muncă. Atunci cînd au ajuns la noi, ele s-au rezolvat. În ce ma privește eu militez pentru o treabă: cei de la sindicat să fie plătiți din fondurile Ligii. Pentru că, dacă își iau salariile fiecare de la mina la care lucrează, sint ușor de manevrat și nu pot fi imparțiali...”

În prim plan, șefii de la sectoarele I și II

Ing. BELENYEȘI ȘTEFAN, șeful sectorului I. „Nucleul este foarte bun. Asta e principalul. În sectorul nostru, ponderea pensionarilor este de 40 la sută. Vă rog să rețineți: toți pensionarii lucrează în frontul de lucru, indiferent că-i pregătire sau întreținere. Colaborarea între sectoare este perfectă. Deciziile importante se iau prin consultarea părților implicate”.

Ing. BEJAN, șeful sectorului II. „Să vă ducă fata pe orizontul 300. E Las Vegas acolo. Lumina a giorno”. De data asta, n-am putut să vă onorăm invitația, domnule inginer. Am „căzut” pe 400. Nu-i nimic! O vom face data viitoare și poate că, de acolo, ne veți duce la Valea de Pești. Așa cum va fi promis.

Pagină publicitară realizată de Gheorghe OLTEANU și Paul NICULESCU

